

METSÄ

SANATAITEEN AARREARKKU 4. LUOKILLE

Metsä – sanataiteen aarrearkku kutsuu avaamaan kirjan kannet, heittäytymään sanojen vietäväksi ja pitämään hauskaa tarinoiden, runojen ja sanataiteen maailmoissa! Aarrearkku innostaa lapsia lukemaan, kirjoittamaan, juttelemaan, keksimään ja kertomaan ihan itse!

Sanataiteen aarrearkku on osa Oulun kaupungin Oppilaan kulttuuripolkua ja kirjastoreittiä. Metsä- aarrearkku on neljänsien luokkien oma sanataiteellinen kulttuurikasvatuskokonaisuus, joka sitoutuu opetussuunnitelmaan. Aarrearkkutiimi järjestää vuosittain luokanopettajille koulutuksen, jonka käytyään arkun voi varata ja projektin toteuttaa oman opetusryhmän kanssa. Tavoitteena on, että Metsä- aarrearkku matkaa vuosittain mahdollisimman kattavasti Oulun 4. luokkiin.

SANATAITEEN AARREARKKU KERTOO SEITSEMÄN KOTIMAISEN KIRJAN TARINOITA:

Aarnio, Reeta: **Maan kätkemät** (Otava 2009)

Frölander-Ulf, Lena: **Minä, Muru ja metsä** (S&S 2016)

Hjelt, Marjut ja Nuutinen, Christer (kuv.): **Maanväki. Totta & tarua** (SKS 2014)

Hytönen, Ville ja Penna, Virpi (kuv.): **Ötökkämaan tarinat** (Tammi 2014)

Muhonen, Anne: **Universumin avain** (Arktinen Banaani 2017)

Savtchenko, Julia: **Salainen sienikirja – Professori Funduksen kadonneet muistiinpanot** (Karisto 2014)

Vuorio, Maria: **Ison kiven juureen** (Tammi 2001)

Kaikki aarrearkun suuret tai pienet yksityiskohdat, paikat ja esineet ovat peräisin näiden seitsemän kirjan kansien välistä. Kuhunkin kirjaan liittyy myös kirjoittamaan innostavia ja teemaa syventäviä sanataideharjoituksia. Arkkua voi tutkia ja ihastella kokonaisuutena ja siitä voi irrottaa osia tarkempaan tarkasteluun ja käyttöön. Mukana kulkevat tietysti aina myös kaikki aarrearkun 7 kirjaa. Projektin aikana voi toimia kirjasalapoliisinä ja saada selville, mikä aarrearkun lukuisista yksityiskohdista kuuluu mihinkin kirjaan!

Sanataiteen aarrearkku on ideoitu Oulun lastenkulttuurikeskuksessa (nyk. Lastenkulttuurikeskus Kotilo). Sanataideopettajat **Anna Anttonen** ja **Kati Inkala** ovat etsineet ja suunnitelleet aarrearkun sisällön projektissa mukana olevien seitsemän kirjan kansien sisältä sekä valmistaneet aarrearkun sanataidetehtävät. Aarrearkku on kuvataiteilija **Heidi Kestin** ja lavastaja **Petri Haapakosken** yhdessä tekemä taideteos. Perusopetuksen asiantuntijana Sanataiteen aarrearkku -projektissa on toiminut kulttuuriyhdysohjaaja **Satu Jehkonen** ja kirjastoalan asiantuntijoina **Mervi Vaara**, **Elina Kauppila** ja **Terhi Mustonen** Oulun kaupunginkirjastosta sekä **Helena Valtakorpi** Oulun koulukirjastosta.

VINKKEJÄ AARREARKUN KÄYTTÄJÄLLE

- **Minä, Muru ja metsä** on upeasti kuvitettu nopealukuinen kuvakirja. Se sopii mainiosti koko projektin aloituskirjaksi, jonka opettaja voi lukea ääneen koko porukalle.

- **Ötökkämaan tarinoiden** lyhyet sadut ovat mainioita ääneen luettuina. Kokoelman seitsemästä sadusta neljään liittyy sanataideharjoituksia, joista rakentuu lopulta valmis eheä kokonaisuus. Luettavaksi voi siis mainiosti valita vain ne sadut, joista tehdään harjoituksia. **Ötökkämaan tarinat** sopii myös kirjaksi, jonka oppilaat lukevat itse. Kun toimit ajoissa, voit tilata ja varata kirjastolta usean lukukappaleen luokkaasi varten.

- **Maan kätkemät** on Metsä-aarrearkun ainoa varsinainen romaani. Sen voi lukea ääneen vaikkapa kuvataide- tai käsityötuntien lomassa. Maan kätkemät on takuumieluisaa luettavaa luokan fantasiafaneille. Koko luokan tarpeisiin kirjaa voi varata Oulun koulukirjaston sarjana.

- **Ison kiven juureen** on aarrearkun ainoa runokirja. Runoista voi valita luettavaksi ja käsittelyyn vaikka vain ne, joihin sanataideharjoituksetkin liittyvät.

- **Maanväki – totta & tarua** on nimensä mukaisesti tarunomainen tietokirja tarustojen ja kansanuskon maanväestä, kuten haltijoista, tontuista ja peikoista. Kirja on todella runsas, joten luettavaksi voi hyvin poimia juuri ne suomalaiseseen maanväkeen liittyvät jaksot, joihin myös sanataideharjoitukset liittyvät. Luokan innokkaimmat tietokirjojen tai taruolentojen ystävät voivat tuki lukea vaikka koko kirjan.

- **Salainen sienikirja. Professori Funguksen kadonneet muistiinpanot** on kuvakirjamuotoinen fiktiivinen tietokirja ja tarina todella oudoista sienistä ja niiden tutkijasta. Kirja houkuttaa keksimään itse jotain yhtä outoa ja hassua. Sopii ääneen luettavaksi, pikkuryhmän tarkasteluun tai oppilaiden itse luettavaksi.

- **Universumin avain** on sarjakuva-albumi, joka kätkee sisälleen todella koukuttavan ja muotonsa ansiosta myös helppolukuisen tarinan. Myös sanataideharjoituksissa on paljon etsivämeininkiä, pelimäisyyttä ja hauskuutta. Kirja sopii mainiosti jokaisen oppilaan omatoimiseen lukemiseen, joten tästäkin voi halutessaan varata useamman kappaleen luokkaan luettavaksi.

- **Jokaiseen aarrearkun kirjaan kuuluu oma laminoitu tehtävämoniste.** Kuhunkin kirjaan liittyy useita erilaisia sanataideharjoituksia. Harjoituksista voi tehdä ne, jotka tuntuvat omalle porukalle parhailta. Ainakin yhden kirjan tehtäviin kannattaa sukeltaa syvemmin ja tehdä niistä useampi tai jopa kaikki.

- **HOX! Lukemalla 6 aarrearkun 7 kirjasta voi suorittaa 4. luokan kirjallisuudiplomin.**

Aluksi:

OUTOJA ESINEITÄ, ERIKOISIA TAPAHTUMIA METSÄSSÄ

Avatkaa aarrearkku ja tutkikaa sitä rauhassa. Tarkastelkaa sitten erityisesti arkun irrotettavaa etuseinää, jossa on rättisitikka, taskulamppu, sulka, uistin, lehmänkello ja kynttilä. Keksikää tai kirjoittakaa 6 virkkeen tapahtumasarjoja, jotka sijoittuvat metsään ja joissa on jokaisessa virkkeessä mukana yksi etuseinän kuudesta esineestä.

Matka jatkuu:

Jokaiseen kirjaan on oma A4-kokoinen laminoitu tehtävämoniste. Voitte tutustua kirjoihin haluamassanne järjestyksessä. Nauttikaa tarinoista!

Lopuksi:

TIEOVISA JA AARREARKUN AARTEET

Aivan projektin lopuksi voitte järjestää aarrearkun yksityiskohdista tietovisan. Tehtävänä on joko tietää tai arvata, mihin aarrearkun kirjaan mikäkin esine tai asia liittyy. Oikeat vastaukset ja lista aarrearkun esineistä löytyy laminoidusta ohjepaperista *Aarrearkun aarteet*.

Lisätietoja:

Lastenkulttuurikeskus Kotilon sanataideopettajat: Anna Anttonen ja Kati Inkala

Kulttuuriyhdysohpettaja: Satu Jehkonen

Oulun kaupunginkirjasto ja koulukirjasto: Terhi Mustonen ja Helena Valtakorpi

etunimi.sukunimi@ouka.fi